

HandläggareChristina Bengtsson
08-508 26 367**Till**Trafiknämnden
2023-11-09

Strandpromenad i Bromma, Grönare Stockholm. Slutredovisning.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Strandpromenad i Bromma, Grönare Stockholm.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
AvdelningschefJohan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har anlagt en tillgänglighetsanpassad strandpromenad mellan Borgberget och Havsfruvägen i Äppelviken. Arbetet påbörjades som ett uppdragsfinansierat projekt som kontoret genomförde för Bromma stadsdelsförvaltnings räkning under åren 2016-2019. Stadsdelsförvaltningens budget var inte tillräcklig för att slutföra den sista etappen av strandpromenaden. Därför fattade trafiknämnden 2022-02-17 genomförandebeslut (Dnr T2021-03480) för att utföra den sista och avslutande etappen av projekt Strandpromenad i Bromma, till en total investeringsutgift på 9,0 mnkr.

Projektets syfte och mål var att slutföra och tillgängliggöra den sista delsträckan av strandpromenaden.

Entreprenaden påbörjades hösten 2022 och slutfördes våren 2023. Projektet har genomförts till en investeringsutgift om 7,4 mnkr. Den minskade utgiften förklaras med att inköpspriset för byggmaterial blev lägre än vad kalkylen som låg till grund för genomförandebeslutet visade.

Denna del av strandpromenaden utgörs av en stålkonstruktion med ett överliggande trädäck. Konstruktionen slingrar sig fram genom kuperad bergs- och skogsmark vid Mälarens strandkant. På sträckan har bänkar satts upp på utvalda platser och fåglar och insekter har fått nya boplatser i form av bl.a. holkar och insektshotell.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Trafikkontoret har anlagt en tillgänglighetsanpassad strandpromenad mellan Borgberget och Havsfruvägen i Äppelviken. Största delen av projekt har tidigare utförts av kontoret som ett uppdragsfinansierat parkinvesteringsprojekt för Bromma Stadsdelsförvaltnings räkning. De uppdragsfinansierade entreprenadarbetena utfördes etappvis åren 2016-2019. De investeringsmedel som Bromma stadsdelsförvaltning ursprungligen avsatte för strandpromenaden räckte inte för att utföra hela projektet, på grund av att den totala entreprenadutgiften blev högre än beräknat. Den ökade utgiften berodde på komplicerade grundläggningsförhållanden och utökade krav på de brokonstruktioner som utfördes. Den sista delsträckan kunde därmed inte inrymmas i parkinvesteringsprojektets budget. Slutförandet av projektet har istället finansierats med medel från Grönare Stockholm etapp 4.

I februari 2022 fattade trafiknämnden genomförandebeslut (Dnr T2021-03480) för den avslutande sträckan av strandpromenad i Bromma.

Föreliggande slutredovisning behandlar den avslutande delen av projektet, det vill säga den del av projektet som har finansierats via trafiknämndens investeringsbudget.

Bild 1. Kartbild över strandpromenaden med sträckning mellan Borgberget och Havsfruvägen, gulmarkerad. Blåmarkering visar den nu utförda slutsträckan.

Mål och syfte

Mål och syfte med projektet var att slutföra och tillgängliggöra den sista delsträckan av strandpromenaden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Genomförd åtgärd

Projektets innehåll

Avslutande delsträcka har utförts som en bärande konstruktion i stål. Ovanpå stålkonstruktionen ligger ett trädäck som försetts med räcken i trä. Brokonstruktionen har i norradelen anslutits till tidigare utförd sträcka och avslutats mot befintlig gångväg vid Havsfruvägen. Längs sträckan har parksoffor placerats på platser med attraktiva siktlinjer. För att bidra till områdets biologiska mångfald har insekter och fåglar fått nya boplatser i form av död ved, insektshotell och holkar som placerats på lämpliga platser.

Bild 2. Fotografi visar ett insektshotell, en så kallad mulmholk , uppsatt på en trädstam intill brokonstruktionen med syftet att öka den biologiska mångfalden.

Bild 3. Fotografi som visar den färdigbyggda konstruktionen med trädäck och räcken av trä.

Bild 4. Fotografi som visar en utbyggd nisch med en parksoffa och en trappa ner till strandkanten.

Måluppfyllelse och konsekvenser

Målet med detta projekt har varit att slutföra och tillgängliggöra den sista delsträckan av strandpromenaden. Detta har uppnåtts genom att kontoret slutfört promenadstråket genom att uppföra konstruktioner med ett överliggande trädäck med svag lutning, utan trappor eller hinder. Allmänhetens tillgång till klippor, strandlinje och närkontakt med Mälaren har ökat i och med anläggandet av strandpromenaden, vilket ligger i linje med intentionerna i stadens översiktsplan där det tydliggörs att stadens stränder och vatten utgör unika kvaliteter som är av stor betydelse för stadens karaktär och identitet.

Tidplan och genomförande

Tidplan

Entreprenadarbetena var planerade att utföras mellan juli och november 2022. Utförandet startade i augusti 2022 och slutfördes i maj 2023, vilket innebar en försening med ca 6 månader. Orsaken till förseningen kommenteras nedan.

Produktion och trafik under byggtiden

Vid produktionsstarten av stålkonstruktionen framkom att ett moment i rostskydds- och ytbehandlingen inte kunde utföras av tänkt underleverantör. Detta medförde en senarelagd leverans av stålkonstruktionen. Förseningen av leveransen medförde också att

vissa väderberoende betongarbeten behövde skjutas fram till våren 2023, vilket sammantaget medförde att entreprenaden färdigställdes 6 månader senare än planerat.

Entreprenadarbetet har utförts i ett naturområde och har därför inte påverkat någon trafik. Utmaningen för entreprenören har istället varit att anlägga konstruktionen i ett kuperat terrängavsnitt med minsta möjliga påverkan på naturen. Som exempel kan nämnas att vid grundläggningsarbetet har betongen pumpats till platsen för gjutarbeten genom en slang från Havsfruvägens vändplan, därefter har balkar till stålkonstruktionen burits eller körts fram med skottkärra.

Intressenthantering och kommunikation

När stadsdelsförvaltningen startade genomförandet av strandpromenaden 2016 utfördes intressenthanteringen och stadsdelen skötte all kommunikation. I detta delprojekt av strandpromenaden har kontoret informerat om projektet på Stockholm växer samt genom byggskyltar på plats vid entreprenadområdet. Det har inte inkommit några synpunkter från intressenter under denna del av projektet, annat än uppskattning över att strandpromenaden färdigställs i sin helhet.

Ekonomi och finansiering

Investering

Investeringsutgiften för projekt strandpromenad i Bromma, Grönare Stockholm blev 7,4 mnkr brutto, vilket är en avvikelse från genomförandebeslutet om 9,0 mnkr, se tabell nedan:

	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Byggaktörskostnader inkl. byggledning och risk	1,5	0,7	-0,8
Entreprenad	6,0	6,7	+0,7
Index	1,5		-1,5
Summa utgifter	9,0	7,4	-1,6

Avvikelsen förklaras med att utgifterna för byggmaterial blev lägre än vad kontoret räknade med i genomförandebeslutet. Den osäkra prisbilden med tanke på pandemi och krig gällande bl.a. stål, virke och betong som kontoret tog höjd för medförde inga större kostnadsökningar i förhållande till kalkylen. Entreprenadarbetena har utförts utan större avvikelser och riskmedel har inte behövt nyttjas.

Driftkostnader

Kontoret uppskattar att nämndens kostnader kommer öka något för drift och underhåll av den nya brokonstruktionen.

Risk/Osäkerhet

Vid genomförandet av de uppdragsfinansierade delarna av projektet har risker främst utgjorts av osäkra grundläggningsförhållanden eftersom geotekniska undersökningar varit svåra att utföra i bergs- och skogsslänten ner mot vattnet under projekteringsskedet. Problematik runt grundläggning var en kvarstående risk även i denna del av projektet. Erfarenheter om bl.a. byggmetoder från arbetet med föregående sträcka medförde att risken inte föll ut.

Lärdomar

Gångbryggorna som byggts i projektet är att likställa med brokonstruktioner, som behöver utföras enligt gällande standarder. Ritningsmaterial för delar av den projekterade konstruktionen kan i stort sett likställas med standardritning och kommer kunna nyttjas vid anläggande av liknande konstruktioner.

Slut